

Osiemnastka

Nr 41– listopad 2010

PSP nr 18 w Radomiu, ul. Ofiar Firleja 14 tel (fax) 3451310

<http://www.szkolapodstawowa18radom.republika.pl>

SZKOLNE WYDARZENIA

od czerwca do listopada

Trwa rozbudowa szkoły. W wakacje oddany został do użytku budynek przedszkola z blokiem żywieniowym, który przygotowuje posiłki dla przedszkola oraz szkoły.

Najpóźniej w lipcu (liczymy, że wcześniej) oddany zostanie kompleks należący do szkoły. W jego skład wchodzić będzie budynek dydaktyczny, sala gimnastyczna oraz dwa boiska ze sztuczną nawierzchnią.

W budynku dydaktycznym znajdować się będą:

parter: jadalnia, świetlica, biblioteka, sala oddziału przedszkolnego, sanitariaty oraz szatnie.

piętro: 5 sal lekcyjnych i sanitariaty

21 października odbyło się ślubowanie pierwszoklasistów.

Sportowy sukces

Reprezentacja szkoły dziewcząt w piłce ręcznej zajęła II miejsce w mini piłce ręcznej. Drużyna awansowała do zawodów międzypowiatowych. Skład zespołu: Ola Jędrzejewska, Katarzyna Sulecka, Ola Świgoń, Ola Wojdat, Patrycja Kamionka, Natalia Gorska, Klaudia Dudek, Patrycja Nowicka, Kasia Polak, Sandra Dryja, Klaudia Nowak. W półfinale zawodów międzypowiatowych dziewczęta wygrały 11:10 z PSP Bikówek i awansowały do finału.

SZKOLNE WYDARZENIA

od czerwca do listopada

☀ 30 września 2010 odbyły się eliminacje do XIV Powiatowego Turnieju Wiedzy o Bezpieczeństwie Ruchu Drogowego „Bezpieczne Drogi Radomia” pod patronatem Prezydenta Miasta Radomia.

Do udziału w konkursie zgłosiło się 21 drużyn z całego powiatu.. Drużyna PSP 18 w składzie Paulina Romanowska, Kacper Jagiela i Piotr Sasin (wszyscy 5a) pod opieką p. Julity Udycz-Bogacz zajęła 4. miejsce.

Finał odbył się 12 X . Polegał na napisaniu testu jednokrotnego wyboru oraz przejechaniu toru przeszkód rowerem. Drużynowo PSP 18 zajęła 6 miejsce. Uczniowie otrzymali nagrody rzeczowe oraz dyplomy.

☀ W październiku odbył się konkurs organizowany przez Zarząd Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Radomiu dla opiekunów Szkolnych Kół PCK w zakresie tworzenia quizu profilaktyczno-edukacyjnego PCK. Quiz obejmował zagadnienia zdrowia, higieny, bezpieczeństwa na drodze, w lesie, w domu, pierwszej pomocy, honorowego krwiodawstwa, działalności i idei Polskiego Czerwonego Krzyża. Powinien mieć ciekawą nazwę i zawierać elementy obrazkowe.

4 listopada w placówce RCKIK w Radomiu odbyło się rozdanie nagród i pamiątkowych dyplomów. Opiekunka naszego Koła PCK p. Mirosława Rokicka otrzymała wyróżnienie i nagrodę rzeczową oraz dyplom z podziękowaniem.

☀ Przewodniczącą **samorządu uczniowskiego** została Aleksandra Wojdat, zastępczynią Klaudia Dudek, sekretarzem Anna Nowak

☀ Na początku października wybrana została nowa Rada Rodziców. Oto jej skład:

0a	Inga Rozmus
0b	Wioleta Seweryn
1a	Ewa Gębska
1b	Edyta Wolska
2a	Monika Chmurzyńska
2b	Marta Kucharska
2c	Agnieszka Ziętek
3a	Karol Glišński
3b	Iwona Jaworska
3c	Julita Molendowska
4a	Marzena Kalinowska
4b	Agnieszka Mucha
4c	Ewa Lutek
5a	Renata Glišńska
5b	Sławomir Zgutka
6a	Agnieszka Nowicka
6b	Barbara Świgoń

Zarząd Rady Rodziców:

Karol Glišński- przewodniczący

Barbara Świgoń- zastępca przewodniczącego

Renata Glišńska- skarbnik

Julita Molendowska- sekretarz

Konkursy szkolne

☀ 30 września został rozstrzygnięty **konkurs plastyczny na najładniejszą flagę Wielkiej Brytanii** wykonaną techniką dowolną na bloku technicznym formatu A4.

Wpłynęło 27 prac plastycznych od uczniów klas IV-VI

Wyniki:

I Piotr Szarow Vb

II Aleksandra Korcz V b

III Aleksandra Wojdat VI b i Karolina Chrzanowska V a

Ponadto wyróżniono prace uczniów:

Anny Jaworskiej VI b, Dawida Kality IV a, Piotra Kaczora VI a, Nataszy Nowak IV c.

☀ W konkursie plastycznym „**Krajobraz jesienny**” brało udział 26 uczniów z klas 1-6.

Klasy I-III

1. Norbert Marchewka 1b, Kacper Rzeszut 1a
2. Paulina Nowicka 1a, Natalia Kryza 1a
3. Szymon Zgutka 1b, Patrycja Opalka 1b

Klasy IV-VI

1. Aleksandra Dąbrowa 4a
2. Agata Kacprzak 4a
3. Dominika Prokop 4a

☀ Konkurs na najładniejszy zielnik:

We wrześniu i październiku uczniowie klas IV i V wykonywali zielniki. Na konkurs wpłynęło 37 prac

Wyniki:

Klasy IV -Dawid Kalita-4a i Łukasz Kulik 4b

2. Patrycja Dryja 4c i Anna Jaworska 4b
3. Mikołaj Firlej 4c i Julia Świgoń 4b

Klasy V

1. Anna Glista 5b
 2. Anna Czyżycka 4b
 3. Paulina Romanowska 5a i Piotr Sasin 5a
- ☀ Wyróżnienie Piotr Szarow 5b

Konkurs plastyczny „Różaniec”

Klasy I-III

1. Zuzanna Opala
2. Zuzanna Szytyber
3. Bartosz Kosno

Klasy IV-VI

1. Piotr Szarow
2. Anna Glista
3. Patrycja Kamionka, Anna Czyżycka

☀ Konkurs plastyczny dla klas pierwszych „Jesienne drzewo”

I miejsce Bartosz Kowalski 1b

II Mikołaj Wolski 1b i Marek Chmielewski 1b

III Jakub Garczyński 1b, Wiktoria Opalka 1b

Wyróżnienia: Natalia Mokosa (1a), Kornelia Prokop (1a), Grzegorz Miśkiewicz (1b), Emilia Strzelec (1b)

22 września odbył się konkurs BRD „Jesienny rower” dla klas IV-VI. Konkurs składał się z dwóch etapów. I etap polegał na napisaniu testu, drugi na przejechaniu przeszkód rowerem, następnie wylaniano laureatów.

I Kacper Jagiela 5a

II Paulina Romanowska 5a

III Wiktoria Kucharska 5a

IV Piotr Sasin 5a

V Łukasz Kulik i Mateusz Pokorski 4b

GODZINY PRACY					
	PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK
PEDAGOG Renata Szymańska	9.00 13.00	9.00 13.20	9.20 13.20	8.00 12.20	9.00 14.00
PSYCHOLOG Janina Wilczyńska	10.00 -			8.30 13.30	
	15.00				
LOGOPEDA Grażyna Wójcik		14.00 16.00	7.30- 11.00		7.30 10.00
LOGOPEDA Barbara Kucharczyk		8.00 13.00			
BIBLIOTEKA Danuta Majkusiak	8.15- 14.15	10.15- 13.30	8.15- 14.15	10.15 14.15	8.15- 14.15
		14.15 17.00		15.00- 17.00	

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Zawody rozegrane w ramach Radomskiej Olimpiady Młodzieży:

Indywidualne biegi przełajowe : 2. miejsce zajął Bartek Kołtun, 3.miejsce - Jakub Ferensztajn. Chłopcy zajęli 7. miejsce drużynowo, dziewczęta 6. miejsce .W biegach sztafetowych dziewczęta zajęły 4. miejsce, a chłopcy- 8. miejsce

W eliminacjach mini piłki nożnej chłopców nasza drużyna zremisowała z PSP 3 2:2, wygrała z PSP 34 3:1 i z PSP 26 3:1.Chłopcy zajęli 2. miejsce w grupie i awansowali do dalszej fazy rozgrywek .Skład zespołu: Kacper Carli, Jakub Ferensztajn, Dominik Kupisz, Oskar Czajkoski, Igor Ejmowski, Dawid Michalski, Bartek Kołtun i Mateusz Leśniewski.

CO słyChać

W UKS MŁODZIK?

Rocznik 2001, 2002 – trener Wojciech Gędaj
20 i 21 listopada w sali gimnastycznej PG nr 13 odbył się

WYNIKI W ROZGRYWKACH LIGOWYCH

Rocznik 1999, 2000- Trener Marian Waloszczyk
4. miejsce w Radomskiej Lidze Żaków
Legion Radom 2:8 i 3:9
Zwolenianka Zwolen 5:7
Radomiak Radom 2:5
Proch Pionki 7:0 i 10:2

Rocznik 1998—trener Łukasz Glista
1.miejsce w Radomskiej Lidze Młodzików
GKS Belsk Duży 3:0
Radomiak Radom II 14:0
Broń Radom 6:2
Piłica Białobrzegi 19:0
Wulkan Zakrzew 7:0
Junior Radom 7:4

organizowany przez nasz klub turniej roczników 2001 i 2000. W roczniku 2001 Młodzik I zajął 3. miejsce, Młodzik II- 8.
Wygrał Radomiak przed Juniorem Radom.
Najlepszym zawodnikiem Młodzika wybrano bramkarza Jana Głińskiego. Królem strzelców został Dawid Kalita

W roczniku 2000 Młodzik zajął 6. miejsce. Wygrał Orlik Radom przed Kosą Konstancin.

Rocznik 1996 -trener Jerzy Kobza
11. miejsce w Mazowieckiej Lidze Trampkarzy
KS Piaseczno 1:3
Znicz Pruszków 9:3
Radomiak Radom 0:4
OKS Start Otwock 0:3
SEMP Ursynów 1:2
Pogoń Siedlce 1:0
Legion Radom 1:6
Agrykola W-wa 1:3
Pogoń Grodzisk 0:5
Legia W-wa 0:12
Delta W-wa 2:8

Rocznik 1995- trener Karol Bugajski
4. miejsce w Radomskiej Lidze Trampkarzy Starszych
Lider Lipsko 3:0
Proch Pionki 0:3
KS Magnuszew 0:3
Zwolenianka Zwolen 1:4
Strażak Wielogóra 7:2

WARUNKI UBEZPIECZENIA UCZNIÓW

Od 1 października 2010 do 31 września 2011 uczniowie będą ubezpieczeni od nieszczęśliwych wypadków w **Towarzystwie Ubezpieczeń COMPENSA**
Suma ubezpieczenia 10000,-zł
Składka 30,-zł
Składka obejmuje :

- Śmierć ubezpieczonego w wyniku NW -100% sumy ubezpieczenia
- Całkowity trwały uszczerbek na zdrowiu (trwale inwalidztwo) - 100% ubezpieczenia
- Częściowy trwały uszczerbek na zdrowiu - % sumy ubezpieczenia w jakim ubezpieczony doznał trwałego uszczerbku

oraz świadczenia dodatkowe

1. Dzielne świadczenie szpitalne - 25,-zł za dzień pobytu w szpitalu (min.3dni)
2. Zwrot kosztów leczenia - do 500,-zł
3. Ubezpieczenie kosztów pogrzebu prawnego opiekuna – 1000,-zł (śmierć w wyniku NW)
Numer polisy - 182/1001986

Aby uzyskać odszkodowanie z tytułu uszczerbku na zdrowiu należy wypełnić wniosek (pobrać w sekretariacie szkoły lub od dyrektora). Wypełniony wniosek oraz dokumenty związane z NW złożyć w biurze: Towarzystwa Ubezpieczeniowego „COMPENSA” Oddział w Radomiu ul. Focha 1

KALENDARZ ROKU SZKOLNEGO 2010/11

Terminy ustalone przez ministerstwo

1 września 2010	Rozpoczęcie roku szkolnego
23-31 grudnia 2010	Zimowa przerwa świąteczna
14-27 lutego 2011	Ferie zimowe
5 kwietnia	Sprawdzian przeprowadzany w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej
21- 26 kwietnia 2011	Wiosenna przerwa świąteczna
22 czerwca (środa)	Zakończenie zajęć

Terminy ustalone w szkole

16- 23 września 29 listopada - 10 grudnia 8-11 lutego 4-13 maja	Zebrania z rodzicami
10 stycznia 24 maja	Dni otwarte
7 lutego (poniedziałek) 15 czerwca (środa)	Zebrania klasyfikacyjne
1 czerwca	Dzień sportu
listopada, 12 listopada, 7 stycznia, 5 kwietnia, 2 maja	Dodatkowe dni wolne od zajęć dydaktyczno-wychowawczych ²

Istotne zmiany w Rozporządzeniu MEN o organizacji roku szkolnego

Poniżej przedstawiono najistotniejsze (dla szkół podstawowych) fragmenty znowelizowanego w październiku rozporządzenia

§ 2. 1. W szkołach, z zastrzeżeniem ust. 2-4, zajęcia dydaktyczno-wychowawcze rozpoczynają się w pierwszym powszednim dniu września, a kończą w ostatni piątek czerwca. Jeżeli pierwszy dzień września wypada w piątek lub sobotę, zajęcia dydaktyczno-wychowawcze rozpoczynają się w najbliższy poniedziałek po dniu 1 września.

3. 1. W szkołach:

1) zimowa przerwa świąteczna trwa od dnia 23 grudnia do dnia 31 grudnia lub od dnia 22 grudnia do dnia 31 grudnia, jeżeli dzień 22 grudnia wypada w poniedziałek,

2) ferie zimowe trwają dwa tygodnie w okresie od połowy stycznia do końca lutego, z zastrzeżeniem ust. 2; terminy rozpoczęcia i zakończenia ferii zimowych w szkołach na obszarze poszczególnych województw ogłasza - po zasięgnięciu opinii wojewodów i kuratorów oświaty - minister właściwy do spraw

oświaty i wychowania, nie później niż do końca czerwca każdego roku poprzedzającego o dwa lata rok, w którym będą trwały ferie zimowe.

3) wiosenna przerwa świąteczna rozpoczyna się w czwartek poprzedzający święta i kończy w najbliższy wtorek po świętach,

4) ferie letnie rozpoczynają się w najbliższą sobotę po zakończeniu rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych i kończą się z dniem 31 sierpnia.

§ 4. 1. W zależności od warunków pracy szkoły, zajęcia dydaktyczno-wychowawcze mogą być realizowane przez pięć lub sześć dni w tygodniu, z uwzględnieniem ust. 2 i 3.

2. Szkoły podstawowe, w których współczynnik zmianowości, oznaczający stosunek liczby oddziałów do liczby pomieszczeń, w których odbywają się zajęcia dydaktyczno-wychowawcze, wynosi co najmniej 2, mogą prowadzić zajęcia przez pięć lub sześć dni w tygodniu przez cały rok szkolny albo stosować - w zależności od pory roku - przemienny system organizacji tygodnia pracy. Decyzje w tych sprawach podejmują dyrektorzy szkół po zasięgnięciu opinii rady szkoły i rady pedagogicznej.

§ 5. 1. Dyrektor szkoły lub placówki, po zasięgnięciu opinii rady szkoły lub placówki, a w przypadku szkół lub placówek, w których rada nie została powołana, rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego, biorąc pod uwagę warunki lokalowe i

możliwości organizacyjne szkoły lub placówki, może, w danym roku szkolnym, ustalić dodatkowe dni wolne od zajęć dydaktyczno-wychowawczych, w wymiarze dla:

1) szkół podstawowych, zasadniczych szkół zawodowych, szkół policealnych oraz placówek kształcenia praktycznego i placówek kształcenia ustawicznego - do 6 dni,

2) gimnazjów - do 8 dni,

3) liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, liceów uzupełniających, techników i techników uzupełniających - do 10 dni.

2. Dodatkowe dni wolne od zajęć dydaktyczno-wychowawczych, o których mowa w ust. 1, mogą być ustalone:

1) w dni, w których w szkole lub placówce odbywa się odpowiednio:

- a) sprawdzian przeprowadzany w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej,
- b) egzamin przeprowadzany w ostatnim roku nauki w gimnazjum,
- c) egzamin maturalny,

d) etap pisemny egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe,

2) w dni świąt religijnych niebędących dniami ustawowo wolnymi od pracy, określone w przepisach o stosunku państwa do poszczególnych kościołów lub związków wyznaniowych,

3) w inne dni, jeżeli jest to uzasadnione organizacją pracy szkoły lub placówki lub potrzebami społeczności lokalnej.

3. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie do dnia 30 września, informuje nauczycieli, uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o ustalonych w danym roku szkolnym dodatkowych dniach wolnych od zajęć dydaktyczno-wychowawczych, o których mowa w ust. 1.

4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, niezależnie od dodatkowych dni wolnych od zajęć dydaktyczno-wychowawczych ustalonych na podstawie ust. 1, dyrektor szkoły lub placówki, po zasięgnięciu opinii rady szkoły lub placówki, a w przypadku szkoły lub placówki, w której rada nie została powołana, rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego, może, za zgodą organu prowadzącego, ustalić inne dodatkowe dni wolne od zajęć dydaktyczno-wychowawczych, pod warunkiem zrealizowania zajęć przypadających w te dni w wyznaczone soboty.

bibliotekapsp18radom@gmail.com

w s z k o l n e j b i b l i o t e c e

Międzynarodowe Dni Bibliotek Szkolnych 2010

Święto to zostało ustanowione przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Bibliotekarstwa Szkolnego (**The International Association of School Librarianship**), w 1971 r. Od roku 2008, w październiku, obchodzony jest Miesiąc Bibliotek Szkolnych.

Celem ustanowienia Dni Bibliotek Szkolnych jest zainteresowanie czytelników biblioteką, poszukiwaniem wiedzy, przekazanie bieżących informacji na temat zbiorów i funkcjonowania biblioteki szkolnej.

Każda szkoła sama wybiera odpowiedni termin do organizacji takiego święta.

W naszej szkole Dni Bibliotek Szkolnych odbyły się w terminie: 26-28 X 2010 r. Imprezy związane ze świętem zostały przeprowadzone przez nauczycielki: Zofię Litwin i Danutę Majkusiak.

Każdego dnia odbywały się zajęcia dla innych grup uczniów. Niektóre elementy zajęć były wspólne dla wszystkich:

- podróż z uczniami w świat książek pradziadków, dziadków, rodziców:
- najstarsze zbiory biblioteki- porównanie książek, wypożyczanych przez pradziadków
 - z książkami dziadków, po książki wnuków /z ładną grafiką
- scenaria codzienności bez prądu: lampa naftowa - wyobrażenie sobie świata bez prądu, komputera... żelazko na węgiel
- książki pisane alfabetem Braille'a dla dzieci niewidomych
- papirusy – po audiobooki

Dekoracja, przenosząca w czasy dziadków i pradziadków: noc z gwiazdami, sowa, wykonana przez klasę 3 a pod kierunkiem wych. p. Zofii Litwin, stolik z elementami wyposażenia z ubiegłego wieku, wprowadzającymi w klimat lat naszych przodków /żelazko na węgiel, lampa naftowa, liczydła – „kalkulator” XX wieku/

- wystawka książek, sprzed 90- 70 lat, które wypożyczali przodkowie uczniów

- książki o tym samym tytule, wydania z czasów: pradiadka- dziadka- wnuka

- muzyka w tle

Uczniowie podejmowali próby czytania przy świetle lampy naftowej, teksty z książek sprzed wielu lat.

Wszyscy zastanawiali się, jak długą drogę przebyła książka od czasów papirusu do audiobooka, czy w każdym okresie historycznym książki były równie łatwo dostępne, czy ważna jest umiejętność czytania i pisania- czy zawsze wszyscy uczniowie mieli prawo się uczyć.

Zajęcia dla grup przedszkolnych: 0 a i 0 b współprowadziły uczennice kl 6b, przebrane za tytułowe bohaterki utworu p. A. Lindgren- Pippi.

Pippi pomagały dzieciom zapoznawać się z książkami dziadków, odnajdywać literki w starych książkach, wprowadzały dzieci w świat magii z bohaterami utworów fantastycznych dla dzieci.

Dzieci poznawały technikę pisania książek alfabetem Braille'a.

Uczniowie klas 1-3 poznawali bohaterów książek G. Kasdepke /Detektyw Pozytywka/, oraz możliwości samodzielnego wykonywania sztuczek magicznych z pomocą książki „Podręcznik Małego Czarodzieja”.

W klasach 4, uczniowie zastanawiali się co znaczą często stosowane powiedzenia typu: „pożadał wszystkie rozumy”, pomocna okazała się książka: „Co to znaczy” /G. Kasdepke/. Klasa 5 przypominała sobie, przy okazji podróży w czasie z książkami dziadka, jak się słucha bajek siedząc na dywaniku dla dzieci.

Wszyscy gości 3 dni imprez podkreślali olbrzymi postęp technologiczny, jaki został dokonany od czasów papirusu, książek rękopiśmiennych, dostępnych nielicznym, bardzo drogich, po współczesne, masowe wydania książek i po elektroniczne książki w formie audiobooków.

Co to są DOPALACZE?

Katarzyna Skrzek, Iwona Jastrzębska

Dopalacze – stosowana w Polsce, potoczna nazwa różnego rodzaju produktów zawierających substancje psychoaktywne, których spożycie ma na celu wywołanie w organizmie jak najwierniejszego efektu narkotycznego substancji nielegalnych.

Termin „dopalacze” nie posiada charakteru naukowego, używany jest potocznie dla określenia różnych substancji lub mieszanek działających na ośrodkowy układ nerwowy stymulująco, psychodelicznie czy halucynogennie. Dopalacze zawierają różne środki, które nie znajdują się na liście substancji kontrolowanych przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Środki tego rodzaju są produkowane głównie po to, aby ominąć obowiązujące zakazy antynarkotykowe, stąd ich skład chemiczny ulega ciągłej ewolucji. Ponadto producenci tego rodzaju środków

nie podają zwykle ich pełnego składu chemicznego, zaś potencjalnych związków chemicznych o działaniu psychoaktywnym, które stosunkowo łatwo jest otrzymać, jest około 12 tysięcy.

Dlatego nigdy tak naprawdę nie wiadomo, co dany dopalacz zawiera.

Substancje, które określamy mianem dopalaczy są pochodzenia syntetycznego i naturalnego.

Generalnie dopalacze można podzielić na 3 grupy:

- **środki pochodzenia głównie roślinnego** (susze, kadzidelka), które stosuje się tak jak tytoń (pali w fajkach, czy wykonuje z nich tzw. skrety) lub spala w pomieszczeniu tak jak kadzidelka, mające w sposób legalny powodować efekty zbliżone do palenia marihuany czy opium; preparaty te bywają czasami wzmacniane syntetycznymi kannabinoidami; w krajach anglosaskich są one łącznie nazywane *spice* od jednego z najbardziej popularnych produktów tego rodzaju; do najczęściej stosowanych roślin należą:
 - Szalwia wieszcza
 - Mitragnia speciosa (kratom)

- *Argyreia nervosa* (powój hawajski)
- *Fly agaric* (muchomor czerwony, podobnie działa muchomor plamisty)
- **środki pochodzenia głównie syntetycznego**, sprzedawane w formie tabletek (tzw. *party pills*) lub proszków w torebkach, które zawierają zazwyczaj rozmaite mieszanki różnych grup związków działających psychoaktywnie: [stymulantów](#), [opiodów](#), [halucynogenów](#), [dysocjantów](#), [empatogenów](#) itp.;
- **środki syntetyczne** zawierające jedną, konkretną substancję, która (jeszcze) nie jest zakazana, sprzedawane w postaci znaczków do lizania, małych pigulek i w innych formach; środki te są stosunkowo najmniej popularne.

Środki syntetyczne mogą zawierać następujące substancje:

- BZP (1- benzylopiperazyna)
- TFMPP (3- fluorometylofenylopiperazyna)
- JWH- 018 (naftalen-1 –yl)
- Mefedron (4- metylometkatylon)

Sprzedaż dopalaczy odbywa się za pośrednictwem internetu lub sieci wyspecjalizowanych sklepów nazwanych *smart shops*. Sklepy te oferują rozmaite produkty od literatury o tematyce związanej z substancjami psychoaktywnym poprzez akcesoria (fajki, fiki itp.) po różne specyfiki o działaniu stymulującym, psychodelicznym czy halucynogennym.

W Polsce do 2008 roku produkty te sprzedawano sporadycznie w internecie w sklepach ze sprzedażą wysyłkową jednak szybko zaczęły powstawać sklepy stacjonarne, które oferowały tak zwane produkty kolekcjonerskie np. jako nawóz do roślin z zaznaczeniem „nie do spożycia”. W Radomiu działały trzy punkty sprzedaży takich specyfików, zostały zamknięte w październiku w czasie ogólnopolskiej akcji policji i inspektorów sanitarnych.

Objawy zatrucia dopalaczami.

Objawy te najczęściej skupiają się w ośrodkowym układzie nerwowym zwykle są to:

- ✓ zaburzenia świadomości
- ✓ bóle głowy
- ✓ zaburzenia orientacji
- ✓ bełkotliwa mowa
- ✓ omdlenia
- ✓ kołatanie serca
- ✓ spadki ciśnienia tętniczego
- ✓ wymioty
- ✓ wahania nastroju (na zmianę euforia i depresja)

Takie objawy utrzymują się około doby, często dochodzą jeszcze zaburzenia gospodarki wodno- elektrolitowej. Skutki działania dopalaczy mogą być trudne do przewidzenia: nie wiadomo, jakie substancji się w nich znajdują, nikt do tej pory ich nie badał. Jest rzeczą pewną, że są to środki psychotropowe oddziałujące na ośrodkowy układ nerwowy. Producenci nie ostrzegają jak bardzo szkodzą. Zwykle leki psychotropowe podawane są np. przy depresji

a w połączeniu z alkoholem tworzą niebezpieczną dla życia i zdrowia kombinację. Natomiast dopalacze, których składu ani spektrum działania nie znamy mogą być prawdziwą mieszanką wybuchową i wcale nie trzeba ich mieszać z alkoholem. Prawdziwe skutki działania dopalaczy mogą ujawnić się po dłuższym czasie, ponieważ są to substancje psychoaktywne o silnym działaniu na ośrodkowy układ nerwowy mogą powodować:

- ✓ powstawanie stanów lękowych, depresyjnych
- ✓ wyzwać uśpione psychozy
- ✓ schizofrenię u osób, u których być może nigdy nie doszłoby do rzutu takiej choroby gdyby nie czynnik inicjujący w postaci dopalaczy
- ✓ może dochodzić do uszkodzenia układu nerwowego, które ujawnia się dopiero po wielu latach: zaburzenia osobowości, nadmiernej agresji, zaburzeń pamięci, dużej impulsywności, chwiejności emocjonalnej

Działanie dopalaczy może odbić się również na pracy wątroby, która oczyszcza organizm z trucizn. Mogą upośledzać funkcje wątroby, co w późniejszym czasie może doprowadzić do jej niewydolności czy marskości.

Psychiatrzy podkreślają, że używanie dopalaczy podobnie jak narkotyków miękkich prowadzi do **uzależnienia**.

Rodzicu pamiętaj!

Należy zwrócić szczególną uwagę na nienaturalne zachowanie dziecka: dziecko może być agresywne, drażliwe, niespokojne, rozmowne czy ruchliwe, inne niż zwykle.

Zaniepokojenie powinny wzbudzić znalezione w domu podejrzone substancje: proszek w małych torebkach, tabletki, ziola, kaczmarek, znaczki „niby pocztowe”, dziwne substancje z napisem „nie do spożycia”. Także wtedy, gdy przychodzi do domu przesyłka w paczce każdy rodzic powinien się zainteresować jej zawartością.

Jeśli w domu jest fatalna atmosfera, nie ma więzi, zaufania, serdecznej atmosfery, codziennej rozmowy to trzeba to zmienić, bo młody człowiek może ratować się dopalaczami, dlatego że nie może znieść domowej rzeczywistości.

Telefon do Poradni Profilaktyki Uzależnień: (34)365 48 99

Literatura:

www.wsse.waw.pl

www.psse.waw.pl/radom

www.poradninnarkomana.org.pl

www.dopalaczeinfo.pl

www.kbpn.gov.pl

pl.wikipedia.org/wiki/Dopalacze

